Aan de raden in het samenwerkingsverband Regio Hart van Brabant

Beste raadsleden, burgerraadsleden, fractieondersteuners en commissieleden,

Inleiding
Op 25 februari 2021 heeft het Algemeen Bestuur (AB) van het samenwerkingsverband Hart van Brabant de rapportage "Balanceren, verbinden en schakelen" – een onderzoek naar de toekomst van samenwerking in Regio Hart van Brabant gepresenteerd. In het nieuwsbericht bij het rapport geeft het AB aan dat de conclusie luidt dat de regio grote ambities heeft en voor grote uitdagingen staat. Verder meldt het AB dat over de samenwerking tevredenheid overheerst, maar dat er nog ruimte is voor verbetering in het aanbrengen van een betere balans. Geconstateerd wordt dat de samenwerkingsagenda ambitieus is, terwijl de beschikbare middelen en capaciteit op regionaal niveau beperkt zijn. Ook de betrokkenheid van de raden is nog onvoldoende en de democratische legitimatie van regionale besluiten en uitvoering is een zorgpunt. Zoals de titel van rapport aangeeft vraagt dat om permanent balanceren, verbinden en schakelen. Het onderzoek is uitgevoerd door Tilburg University en KWINK Groep en treft u als bijlage aan.

Aanleiding onderzoek
Aanleiding voor het onderzoek was een motie die op 25 mei 2019 tijdens de Verenigde Vergadering is aangenomen. De motie riep kort gezegd op de betrokkenheid van de raden in de regio te intensiveren. Hiervoor waren de volgende punten in de motie opgenomen, met het verzoek aan het Algemeen Bestuur om:

- De klankbordgroep van raadsleden en griffiers te benutten om vroegtijdig nieuwe ontwikkelingen qua beleid en uitvoering aan deze groep door te geven;
- De klankbordgroep te betrekken bij de ontwikkeling van instrumenten om beleidsuitvoering te monitoren;
- Bij de eerstvolgende aanpassing van de gemeenschappelijke regeling de rol en positie van de klankbordgroep te verankeren.

Het Algemeen Bestuur heeft, onder andere naar aanleiding van deze motie, aan Tilburg University gevraagd onderzoek te doen naar mogelijke toekomstige scenario's voor de regionale samenwerking in Hart van Brabant. Het onderzoek en de rapportage bestrijken dan ook meer dan de punten die in de motie in de Verenigde vergadering zijn aangedragen.

Klankbordgroepen
In Regio Hart van Brabant wordt een aantal keer per jaar een avond georganiseerd waarin de raadsleden van de 9 deelnemende gemeenten worden geïnformeerd over thema's die binnen de regio spelen. Een dergelijke radenavond wordt voorbereid door de Klankbordgroep Raden, ondersteund door de griffiers. De klankbordgroep bestaat uit raadsleden van de deelnemende gemeenten.

Ten tijde van het opstarten van het onderzoek naar de regionale samenwerking, is daarnaast ook een klankbordgroep ingesteld die het onderzoek op de voet heeft gevolgd: de Klankbordgroep Governance.

Adviesaanvraag
Gelijktijdig met het uitbrengen van het rapport heeft het AB aan de Klankbordgroep Governance gevraagd een advies uit te brengen over de versterking van de rol van de raden bij de regionale samenwerking. Voor het opstellen van het advies is de Klankbordgroep Governance opgetrokken met de Klankgroep Raden en is daarbij ondersteund door de griffierskring. In een aantal bijeenkomsten hebben beide klankbordgroepen gesproken over het rapport, de adviesvraag en de motie van Verenigde Vergadering uit 2019.

Gelet op de strekking van de motie richt het advies van de klankbordgroepen zich op een concrete oplossing voor het versterken van de positie van de raden en het veranderen van de, zoals in de rapportage aangegeven, gewenste meer open houding ten aanzien van de informatieverstrekking; een cultuuromslag. De klankbordgroepen zien vooral in het bewerkstelligen van die cultuuromslag de hoogste prioriteit en reiken daartoe in hun advies enige instrumenten aan. Door vooral nu eerst in te zetten op die meer open houding en het beter positioneren van de raden, hoe vooralsnog beperkt ook, kan een goede basis gelegd worden voor de

mogelijk grotere uitdagingen die in het rapport worden belicht. Met andere woorden, stapje voor stapje via verbinden en schakelen naar betere samenwerking.

Voor de uitwerking van deze kernboodschap verwijzen u naar het bijgevoegde advies.

Vervolg
Het advies van de klankbordgroepen wordt voorgelegd aan het AB, waarbij het AB wordt gevraagd de klankbordgroepen te informeren over hoe het AB de behandeling van het advies ter hand neemt en op welke termijn een reactie verwacht mag worden. Op basis van ons advies kan het AB de meest belangrijke stappen eerst zelf al zetten. Vooralsnog vinden de klankbordgroepen het dan ook niet nodig om nu al een Verenigde Vergadering uit te schrijven.

Uiteraard zullen we u van de resultaten hiervan op de hoogte stellen.

Bijlagen:
- Rapportage “Balanceren, verbinden en schakelen” – een onderzoek naar de toekomst van samenwerking in Regio Hart van Brabant
- Advies klankbordgroepen
- Begeleidende brief aan AB van de klankbordgroepen